

Stricket

Barndiabetesfonden

NR 4 2017 ÅRG. 24

Medlemstidning från Barndiabetesfonden
och Barndiabetesfondens Riksförening

Beskyddare:
HKH Kronprinsessan Victoria

Ledare

Se sidan 3

Aktuell forskning

Sidorna 4 och 16

Föräldrapanelen

Se sidan 11

Johnny Ludvigsson-pristagarna 2017

Sidan 8

TYP-1 kampanjen

Sidan 7

Årsmöten i Lokalföreningarna

Se sidan 2

Aktiviteter

Sidorna 10, 15, 17, 19 och 23

SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL

Plusgiro 900059-7 | Bankgiro 900-0597

www.barndiabetesfonden.se | kansli@barndiabetesfonden.se

Barndiabetesfondens Lokalföreningars **Årsmöten 2018**

Alla medlemmar i Barndiabetesfondens Lokalföreningar kallas härmed till Årsmöte!
Anmälan gör du direkt till respektive Lokalförening, för ytterligare information
se respektive Lokalförenings webbsida via www.barndiabetesfonden.se/Lokalforeningar/

Blekinge

Tid: Söndag 4 februari kl. 10.00

Plats: Församlingshemmet i Bräkne Hoby

Norrköping

Tid: Torsdag 8 februari kl. 18.00

Plats: Café Vetekornet i Norrköping

Skåne

Tid: Måndag 12 februari kl. 18.00

Plats: Medicon Village, Lund

Linköping

Tid: Måndag 12 februari kl. 18.30

Plats: Hotell Ekoxen i Linköping

Stockholm

Tid: Tisdag 13 februari kl. 19.00

Plats: Karolinska Institutet, Nobels Väg 12 A, Solna

Uppsala

Tid: Onsdag 14 februari kl. 18.00

Plats: LloydsApotek Samariten, Kålsängsgr. 10 C Uppsala

Gävleborg

Tid: Torsdag 15 februari kl. 18.30

Plats: Ryttarvägen 6, Gävle

Värmland

Tid: Söndag 18 februari kl. 11.00

Plats: Leos Lekland, Karlstad

Västerås

Tid: Söndag 18 februari kl. 13.00

Plats: Västra Skepparbacken 18, Västerås

Skaraborg

Tid: Torsdag 22 februari kl. 18.00

Plats: Skaraborgs sjukhus, Skövde

Jönköpings län

Tid: Lördag 24 februari kl. 10.00

Plats: Ryhov Sjukhuset, Jönköping

Dalarna

Tid: Söndag 25 februari kl. 15.30

Plats: Tegera Arena, Leksand

Norrbotten

Tid: Söndag 25 februari kl. 15.30

Plats: Clarion Hotel Sense, Luleå

Sticket är en medlemstidning som ges ut av Barndiabetesfonden och Barndiabetesfondens Riksförening.

Tidningen utkommer 4 ggr/år

I redaktionskommittén: Bertil M. Perttu, Anna Järpe

Ungdomsredaktör: Sandra Åstrand

Ansvarig utgivare: Johnny Ludvigsson

Grafisk form: John Svedlin

Tryck: Larsson Offsettryck, Linköping

Eftertryck får gärna ske med angivande av källa.

Material till Sticket sändes till:

Barndiabetesfonden, Gränsliden 10, 582 74 Linköping

kansli@barndiabetesfonden.se

Tel: 013-10 56 90

ISSN 1400-8505

Manusstopp och utgivningsdatum för 2018:

Nr	Manusstopp	Utgivningsdag
1	26 januari	Februari
2	27 april	Maj
3	24 augusti	September
4	21 november	December

Typ 1 diabetes på kartan och Barndiabetesfonden stärks!

Trots att typ 1 diabetes hos barn fortfarande ökar och Sverige närmar sig Finlands dystra världsrekord när det gäller frekvens, så har sjukdomen under senare år diagnosticerats allt senare bland barn. Vi var stolta över att Sverige kommit ner till att "bara" ca 17% av de nyinsjuknade hade ketoacidosis (syrabildning), även om egentligen inte en enda borde behöva bli så sjuk att ketoacidosis hinner utvecklas. Men under senare år har frekvensen ökat (!) till 19%, 21%, och senast 2016 till 24.5% (enligt 2017 års SWEDIABKIDS-rapport). Allvarligt och märkligt! Uppenbarligen har typ 1 diabetes blivit en alltmer okänd sjukdom, både bland allmänhet och sjukvårdspersonal. Det har dessutom florerat en attityd att man ska förena bilden av diabetes till EN sjukdom, vilket kan ha bidragit till förvirringen. Barn med symtom på diabetes ska till sjukhus akut, men har blivit bemötta som om de misstänktes ha långsam debut av typ 2 diabetes, och icke sällan framförs idéer om att man med rätt kost kan förhindra typ 1 diabetes, att man får skylla sig själv, som om typ 1 diabetes hade samma orsak (ex för lite fysisk aktivitet, fetma) som typ 2 diabetes. Mer upplysning är livsnödvändigt!

Och i höst har informationen formigen exploderat! Elin Cederbrant och hennes pappa Micke Svensson hade redan med T.A.D.¹-kampanjen fått genomslag i sociala media. Filmer och annonser ökade uppmärksamheten. Och sedan lanserades kampanjsidan TYP-1 på <http://typ1.barndiabetesfonden.se> med filmen om Anna, 11 år, och hur det kan vara att ha typ 1 diabetes under ett enda dygn. Man får vara ganska hårdhudad om man inte ska bli berörd. Och kampanjen fortsätter! Information i tidningsartiklar, radioinslag, TV, och sen kom TV3-filmen

Foto: Emma Busk Winquist/Linköpings universitet

"Leva utan att dö" som illustrerade hur jobbigt det kan vara för en familj vars barn har fått typ 1 diabetes, även om det också kan gå bra som idrottskillen visar. På Världsdabetesdagen den 14 november var det TV-gala till förmån för Diabetesfonden. Minst 300 000 tittare som fick lära sig att typ 1 diabetes är en allvarlig, krävande sjukdom. Orsak en gåta. Ingen botas. Intensiv behandling.

Äntligen samverkar flera krafter med ett tydligt budskap: typ 1 diabetes och typ 2 diabetes leder båda till för högt blodsocker och kan få liknande konsekvenser på sikt med skador på blodkärl, nerver etc, men i övrigt är detta två väldigt olika sjukdomar. Båda är viktiga. Men det är typ 1 diabetes som har okänd orsak, som inte kan förebyggas, som kräver snabb diagnos och omgående behandling, som inte kan botas, som dominerar helt bland barn och unga (98%) även om många vuxna också får sjukdomen, som är kontinuerligt livshotande, som kräver intensiv behandling varenda dag, som dödar alldeles för många i ung vuxen ålder. För forskning kring typ 1 diabetes finns det en fond i Sverige, Barndiabetesfonden, som ägnar all sin kraft åt att "stödja forskning som syftar till att förebygga, bota eller lindra diabetes

hos barn och ungdomar" och givetvis typ 1 diabetes även hos vuxna! Vill man vara säker på att den gåva man ger går till att bekämpa typ 1 diabetes så ger man till Barndiabetesfonden, likväl som att den som vill bekämpa cancer hos barn ger till Barncancerfonden, och den som vill bekämpa bröstcancer ger till Bröstcancerfonden etc. Lättbegripligt!

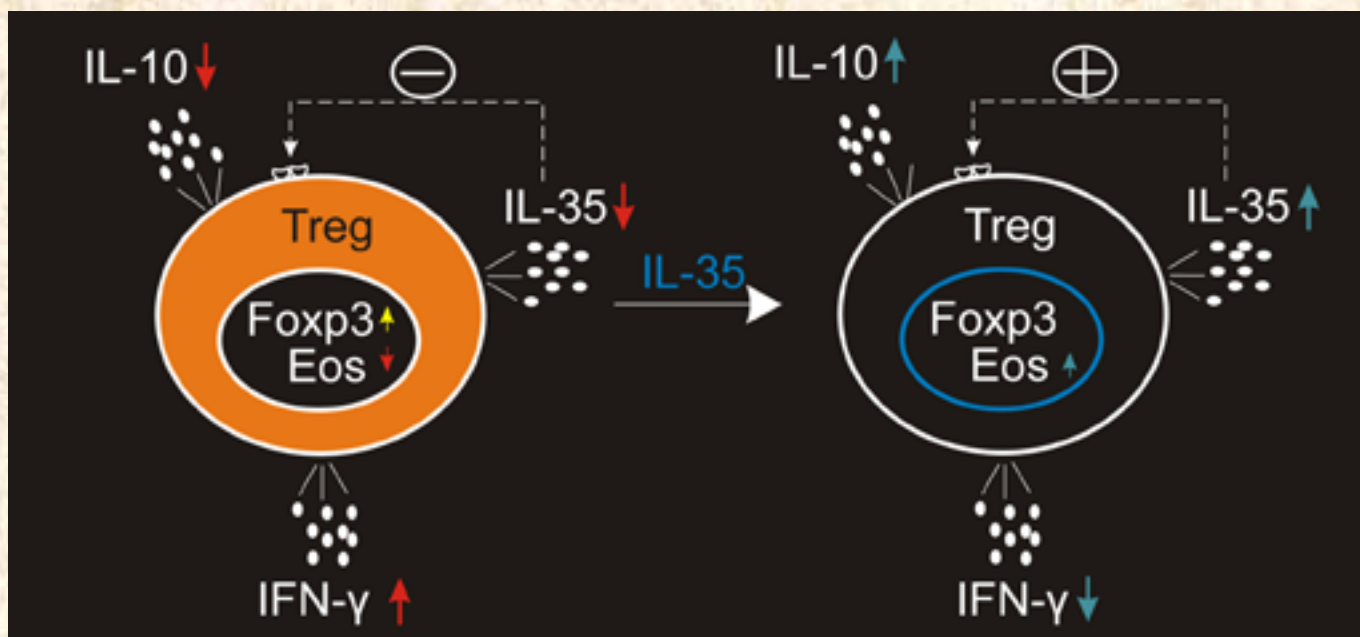
TV3-galan drog in 5.7 miljoner. Grattis Svenska Diabetesförbundet och Diabetesfonden! Det är glädjande att diabetesforskningen överlag får mer resurser, och vi hoppas naturligtvis särskilt att extra resurser nu kommer typ 1 forskningen till del. Varför Barndiabetesfondens film i TYP-1 kampanjen, som setts av lika många som TV3-galan, hittills bara gett 0,6 miljoner - en tiondel av vad TV3-galan drog in - är inte lätt att förstå. Kanske trodde många, liksom flera som hört av sig till mig, att TV-galans inkomster också gick till Barndiabetesfonden? Kanske känns det viktigare att kunna ge till forskning om typ 2 diabetes? Kanske känns det häftigare att ge när det är en TV-gala? Eller kanske är det NU som typ 1 diabetes gåvorna kommer till TYP-1 kampanjen på <https://typ1.barndiabetesfonden.se>?

TACK alla ni som inte nöjer er med att göra tummen upp, utan visar att ni menar allvar genom ge en gåva! Större anslag med mer forskning kommer ge resultat. Nej, det är inte så som spridits sista tiden via SVT Nyheter att "Vi närmar oss ett botemedel mot typ 1 diabetes". Visst närmar vi oss väl, men när vet vi inte. Studier på möss säger tyvärr väldigt lite om hur det går när det gäller människa. Men vi ger oss inte! Vi ska och kommer att besegra typ 1 diabetes!

Johnny Ludvigsson

Ny behandling för att förhindra barndiabetes?

Bilden är en skiss ur Medicine Doktor Kailash Singhs doktorsavhandling som presenterades den 14/11 2017.

Genom att tillföra IL-35 vid typ 1 diabetes ändrar Treg-cellen skepnad från att vara skadlig till att skydda mot sjukdomen.

Den mest utbredda uppfattningen om hur typ 1 diabetes uppstår, är att kroppens eget immunsystem förstör de insulin-bildande beta-cellerna i bukspottkörtelns Langerhanska öar. En sådan reaktion brukar betecknas som autoimmunitet. Men vad är det som faktiskt händer i den process som leder till typ 1 diabetes? Med hjälp av stöd från Barndiabetesfonden studerar professor Stellan Sandler och hans forskargrupp detta.

Immunsystemets uppgift är att skydda oss mot främmande skadliga ämnen som bakterier och virus, men immunsystemet aktiveras även t ex när främmande organ transplanteras. Vid typ 1 diabetes uppfattar immunsystemet beta-cellerna som främmande. Vi vet inte varför det gör så men genetiska faktorer som bland annat styr immunsystemet samt någon form av utlösande händelse anses vara en förutsättning.

Förenklat använder immunsystemet sig i huvudsak av två sätt att bekämpa "inkräktare", dels genom att B-celler bildar antikroppar, dels genom att T-celler bildar så kallade mördarceller. T-cellerna består av flera olika typer med

särskilda uppgifter. Bland annat Treg, en regulatorisk T-cell med förmåga att dämpa andra aktiverade immunceller så att de i ett visst läge inte överreagerar, vilket vi tror är viktigt för att förhindra uppkomsten av typ 1 diabetes.

I försök på möss som utvecklar ett typ 1 diabetes-liknande sjukdomstillstånd har vi funnit att Treg-cellerna ökar i antal, men också att de har en förändrad funktion som gör dem rent av farliga för beta-cellerna. Vi har även visat att Treg-cellerna verkar ha fått en nedsatt förmåga att bilda äggviteämnet interleukin-35 (IL-35), vilket Treg-celler bildar för att dämpa immunsystemet. Vi har också funnit en möjlig förklaring till varför Treg-cellerna producerar mindre mängder IL-35, nämligen att ett annat äggvitämne (Eos) bildas i reducerad mängd, en så kallad transkriptionsfaktor som styr genen som behövs för att bilda IL-35.

När vi injicerar IL-35 till möss med typ 1 diabetes kan vi förhindra stegring av blodsockret och vi har även kunnat normalisera blodsockret hos redan sjuka djur. Efter dessa fynd har vi jämfört IL-35-nivåer i blodet hos patienter med typ 1 diabetes med nivåer hos friska individer och det visade sig att nivåerna var lägre hos patienterna. Nyligen har

vi också rapporterat att IL-35-nivåerna hos typ 1 diabetes patienter som har en egen kvarvarande insulinproduktion är högre jämfört med typ 1 diabetes patienter utan mätbar egen insulinproduktion. En möjlig slutsats är att IL-35 skyddar mot fortsatt förlust av beta-celler när typ 1 diabetes utvecklas.

I vår fortsatta forskning vill vi ytterligare undersöka om aktivering av Treg-celler, och i synnerhet IL-35, kan bidra till att skydda mot typ 1 diabetes när sjukdomen utvecklas. Om detta skulle innebära försök till klinisk behandling med IL-35 eller med liknande preparat, så måste vi först förvissa oss om att det inte finns några risker med en sådan behandling. Immunsystemet är mycket komplicerat och det är inte lätt att förutse vad som kan hända. Man måste alltid skynda långsamt, även om vi som forskare drivs av stor nyfikenhet och en önskan att hitta en bot mot typ 1 diabetes.

Stellan Sandler är professor i medicinsk cellbiologi och vicerektor vid Uppsala universitet.

Pia Gustafsson, ordförande
Barndiabetesfondens Riksförening

Ordföranden har ordet...

Snart dags att summera ännu ett år, och vilket år!

Vi har haft vår första informationskampanj på <http://typ1.barndiabetesfonden.se> - om du inte har besökt sidan gör det! Reklam på TV, alla pratar diabetes! På Världsdiasabetesdagen lyste Globen och andra byggnader runtom i landet blå för Barndiabetesfonden. Äntligen får denna på utsidan osynliga sjukdom uppmärksamhet! Låt oss nu se till att det fortsätter...

Nu vill jag passa på att tacka: Först våra lokalföreningar för ert fina jobb

med olika event och att sprida information - allt för att samla in pengar till forskningen! Sedan till vårt kansli - Navet i Hjulet, utan er skulle vi inte kunna göra ett så bra resultat som vi gör i år! Till mina styrelsemedlemmar för ert engagemang, och förstås till alla er privatpersoner och företag som stödjer oss! Tillsammans har vi möjlighet att göra skillnad!

Sedan återstår bara för mig att önska alla en riktigt

God Jul och ett Gott Nytt År!

Barndiabetesfondens Lokalförening Stockholm startar igen

I november blev det klart att Barndiabetesfondens Lokalförening Stockholm drar igång verksamheten igen, då man nu kunnat bilda en interrimstyrelse som leder arbetet fram till det ordinarie Årsmötet som hålls i februari 2018.

För den intresserade så är Årsmötet inbokat till tisdagen den 13 februari kl 19.00, och Preliminär lokal är Karolinska Institutet i Solna, Nobels Väg 12 A. Kontaktuppgifter och efter hand mer information finns på Lokalföreningens hemsidor på www.barndiabetesfonden.se

Redaktionen

Foto: Sarah Bergen

Den nya interrimstyrelsen för Barndiabetesfondens Lokalförening Stockholm, från vänster: Kicki Kjaergaard, ordförande; Nina von Zeipel, sekreterare; Åsa Laulajainen, ledamot; Maria Tunblad, kassör; Rickard Saraiva, ledamot.

Fråga Johnny

Hej Johnny!

Jag antar att du är en väldigt upptagen man men gör ändå ett försök att nå dig.

Mitt namn är C G, jag är 22 år gammal och haft diabetes typ 1 sedan jag var 14. Jag är mycket intresserad av sjukdomen och dess framsteg mot ett botemedel. Jag läste nyligen i Aftonbladet om era upptäckter, jag är helt enkelt väldigt nyfiken på vad detta innebär och om det kommer finnas möjlighet att bota personer som haft sjukdomen under en lång tid? Jag har själv studerat lite medicin och är både fascinerad och lite rädd för autoimmuna sjukdomar.

*Hoppas på svar, tack på förhand!
Mvh C G*

Hej!

Tack för ditt mail. Det är många som ställer samma eller liknande fråga. Stöder Barndiabetesfonden bara forskning som är av intresse för barn och ungdomar? Nej, forskningen rör typ 1 diabetes och är naturligtvis lika viktig för vuxna med typ 1 diabetes. Men de försök som görs för att stoppa sjukdomsprocessen gäller väl främst nyinsjuknade och till ingen nytta för de som haft diabetes länge? Det är riktigt att många försök att stoppa sjukdomsprocessen görs på nyinsjuknade för då är det lättast att se resultaten, och vinsten är kanske störst. Men om man kan lära sig att stoppa den autoimmuna processen ("inbördeskriget" som dödar de insulinproducerande cellerna) så kan det mycket väl bli till enorm nytta även för de som haft sjukdomen i tiotals år! Dels är det av oerhörd nytta om man skulle bli bättre på

att transplantera, för då kan man förhindra att transplanterade celler dödas av det egna immunförsvaret. Men dessutom finns det tecken på att många patienter fortfarande efter många år har egna fungerande betaceller (celler som skulle kunna bilda insulin), och får man stopp på förstörelsen så kanske dessa celler kan föröka sig, och gradvis förbättra den egna insulinproduktionen vilket skulle göra sjukdomen mer lättbehandlad, minska risken för komplikationer och i allra bästa fall i en del fall kanske kunna leda till att det blir så god insulinsekretion att man klarar sig utan insulin (botad?).

Så hoppet finns, CG, även för dig som haft typ 1 diabetes i många år!

*Vänliga hälsningar,
Johnny*

**Vill du också
fråga Johnny?**

Skriv ett mail till
johnny.ludvigsson@liu.se
så får du hjälp!

**SKICKA VALFRITT*
BELOPP PÅ
SWISH NR
9000597**

SMS:a HOPP för att skicka 50 kr
SMS:a MOTA för att skicka 100 kr
SMS:a BOTA för att skicka 200 kr
SMS:a HJALTE för att skicka 250 kr

**SKICKA EN GAVA
VIA SMS PÅ
SMS NR
729 29**

*Vanligen notera att swishade summor under 10 kr inte ger något överskott till Barndiabetesfonden

Informationskampanjen snart i hamn!

Under hösten har ni förhoppningsvis inte kunnat undgå att lägga märke till informationskampanjen TYP-1 som genomförts av det ideella initiativet Together Against Diabetes 1 – T.A.D.¹ – till förmån för Barndiabetesfonden. Nu går den mot sitt slut, och vi vill tacka för alla fantastiska insatser!

Med hjälp av en särskild kampanjsida på <http://typ1.barndiabetesfonden.se>, en speciellt producerad film om Anna, 11 år, som lever med typ 1 diabetes, målinriktad marknadsföring via sociala media och – nu när vi går in på upplöppssträckan – reklam och annonsering på TV och i tryckta media, har Barndiabetesfondens budskap fått spridning som aldrig förr! Vi har slagit håll på myter och krossat fördomar, och vi har fått många nya medlemmar och givare. Kampanjen har gjort skillnad. Ni gör skillnad!

TYP-1 kampanjen har haft två huvudsyften – att informera och att samla in pengar. Genom att väcka uppmärksamhet kring verkligheten med typ 1 diabetes har vi ökat både viljan och förmågan att förstå hos många. Genom att krossa fördomar och radera förutfattade meningar – som att typ 1 diabetes skulle bero på livsstil, eller att det växer bort, eller att ”det bara är att ta en spruta...” – har vi öppnat ögonen på många och varit med och skapat debatt i samhället. Och ju fler som förstår, desto fler är det som ser hur oerhört underfinansierad forskningen kring typ 1 diabetes är i Sverige, trots att vi har världens näst högsta frekvens av sjukdomen bland barn och unga.

Så här mot sluttampen av kampanjen skulle vi därför vilja påminna lite extra om en sak till: det finns hopp! Det finns lovande studier! Det finns forskningsplaner! Det finns möjligheter till en ljusare framtid! Det som

saknas är ekonomiska resurser. Barndiabetesfonden kommer i år att kunna öka sina anslag till forskningen – igen – men det är ändå bara en bråkdel av vad vi skulle kunna ge.

Och därför, nu när TYP-1 kampanjen går in i sitt slutskede med allt vad det innebär av exponering i traditionella media, vill vi be er om en sak till: alla ni som lever med typ 1 diabetes på ena eller andra sättet, alla ni som redan stödjer Barndiabetesfonden, alla ni som gör vad ni kan och är hjältar för det varje dag – hjälp oss påminna dem i era omgivningar som kanske inte riktigt har samma förutsättningar att förstå! De som knappt vet vad det handlar om. De som ännu inte har sett forskningens skriande behov av resurser. Hjälp oss att synas för dem. Hjälp oss att göra Barndiabetesfonden till ett självklart val för välgörenhet!

Redaktionen

2017 – ett omtumlande år!

Kära vänner, det har varit ett omtumlande år i flera avseenden. I våras blev jag allvarligt sjuk vilket resulterade i min frånvaro från arbetet på kansliet under en tid. Det blev sedan en lång och tung period med att arbeta ifatt allt som kommit efter, men med goda medarbetares hjälp är vi snart i fas igen.

Detta inträffade också just när vi stod inför den största satsningen som någonsin gjorts till förmån för Barndiabetesfonden – TYP-1 kampanjen, en informations- och insamlingskampanj som var möjlig att genomföra tack vare enastående insatser av Elin Cederbrant och hennes far Mikael Svensson, av Johnny Ludvigsson, och senare även av Fredrik Särnehed. Jag och alla övriga som både sett insatserna och nu tar del av resultaten kan bra säga Tusen tack!

Jag vill även framföra ett stort och varmt tack till mina medarbetare här på kansliet som har hjälpt till att hålla

kursen trots tidvis turbulens! Tillsammans har vi satt Barndiabetesfonden och typ 1 diabetes på Sverigekartan genom TYP-1 kampanjen, och alla frön som vi sått under 2017 ska vi nu skörda under 2018 i form av fler bidragsgivare och ännu mer ökat stöd till forskning – en!

Tillsammans gör vi skillnad – idag, imorgon, och nästa dag igen...

Därför vill jag också rikta min djupa tacksamhet till alla er som på något vis deltagit och bidragit under året – såväl i samband med TYP-1 kampanjen som i andra sammanhang! Ni är fantastiska!

Nu laddar vi för ytterligare framsteg 2018!

Bertil Perttu

Kanslichef och verksamhetsansvarig

Bild: Från pixabay.com

Barndiabetesfondens Johnny Ludvigsson-pristagare 2017 utsedda!

I år har priskommittén för Barndiabetesfondens Johnny Ludvigsson-priser haft nöjet att kunna dela ut stiftelsens båda Johnny Ludvigsson-priser – det ena för Framstående Barndiabetesforskning i Norden, och det andra till Yngre Barndiabetesforskare i Sverige.

Barndiabetesfondens Johnny Ludvigsson-pris för Framstående Barndiabetesforskning i Norden tilldelas i år den norske forskaren Pål Njølstad, professor vid Universitetet i Bergen och Haukeland Universitetssjukhus. I motiveringen från Barndiabetesfondens Priskommitté nämns bland annat professor Njølstads genombrott inom klinisk praxis för barn med en mutation i KCNJ11, och hans stora internationella inflytande på utvecklandet av personaliserad behandling av ovanliga former av diabetes.

Barndiabetesfondens Johnny Ludvigsson-pris till Yngre Forskare i Sverige tilldelas i år Oskar Skog vid Uppsala universitet. Han får priset för sin forskning kring typ 1 diabetes etiologi med syftet att försöka förstå och så småningom kunna förebygga denna sjukdom.

Priskommitténs motiveringar lyder:

För Pål Njølstad

”Professor Pål Njølstad är specialist inom pediatrik och pediatrik endokrinologi, och sedan 2000 professor vid Universitetet i Bergen och vid Haukeland Universitetssjukhus. Han grundade Center for Diabetes Genetics (1997) och Center for Diabetes Research (2012), vilka båda leds av ho-

nom . 2016 valdes han till ledamot av Det Norske Videnskaps-Akademi. Han har över 170 publikationer i original, varav flertalet i mycket inflytelserika tidskrifter.

Professor Pål Njølstad har rönt stora framgångar inom forskningen kring monogena och ovanliga former av diabetes. Han har bidragit stort på detta område, och har publicerat forskning i den absoluta framkanten över de två senaste decennierna. Han är en av den norska medicinska forskarvärldens mest publicerade och citerade forskare. Han upptäckte att barn med en mutation i KCNJ11 kan byta ut insulininjektioner mot sulfonylurea-tabletter, ett oerhört stort genombrott inom kli-

Årets Johnny Ludvigsson-pristagare Pål Njølstad och Oskar Skog.

nisk praxis. Han har identifierat och beskrivit genetiska orsaker till ett antal nya former av diabetes, inklusive variationer i Kir6.2, HNF-1B och insulin-gener. Han har varit en nyckelperson i etablerandet av en djup mekanistisk insikt i flertalet former av monogen diabetes.

Sammanfattningsvis är professor Pål Njølstad erkänd som en internationell kapacitet och ledare inom sitt fält, där han framför allt har lett utvecklingen av personaliserad behandling av ovanliga former av diabetes.”

För Oskar Skog

”Oskar Skog försvarade sin doktorsavhandling 2012 och har sedan dess etablerat sig som självständig forskare vid Uppsala Universitet. Han har fokuserat sin forskning på typ 1 diabetes etiologi sedan sina tidiga doktorandstudier, i övertygelsen att en förståelse för sjukdomens underliggande mekanismer är en förutsättning för att vi ska kunna utveckla metoder för att förebygga den. Genom ett unikt användande av ett flertal olika samlingar av humana ö-cellsprover har Oskar gjort viktiga upptäckter under de senaste åren, som har informerat de patogeniska mekanismer som leder till typ 1 diabetes, och vilka

samtliga har publicerats i välrenommerade facktidsningar. På senare tid har Oskar etablerat sin egen forskningslinje och bekräftat sin självständighet i och med de forskningsanslag han erhållit som huvudsökande, och genom att få sina artiklar publicerade utan handledares medförfattande.

Oskars forskning kring typ 1 diabetes etiologi är en fantastiskt viktig del av att försöka förstå och så småningom kunna förebygga denna sjukdom som drab-

bar så många barn.”

Pristagarna får en penningssumma som uppgår till 250.000 SEK (Nordiska priset) respektive 50.000 SEK (Yngre forskare) och en plakett. Pengarna är inte personliga, utan öronmärkta för framtida forskning.

Barndiabetesfonden gratulerar båda pristagarna, och vill som alltid framföra sina varmaste tack till Priskommittén som ställer upp ideellt med sin tid och sin expertis för att Barndiabetesfondens Johnny Ludvigsson-priser skall kunna delas ut!

Redaktionen

Insamlingsrekord & Rekordutdelning av forskningsmedel!

Kära vänner, 2017 blir ett år vi inte kommer att glömma i första taget! Det blev året då vi gick från att ta steg för steg till att ta ett rejält kliv. I skrivande stund kan jag lova att vi kommer att passera 15 miljoner kronor i insamlade medel under 2017 – **REKORD!**

Och jag kan berätta att Barndiabetesfonden kommer att dela ut mer än 10 miljoner kronor i forskningsanslag i år – **REKORD!** Vi har ökat antalet medlemmar i Barndiabetesfondens Riksförening och har snart fördubblat antalet månadsgivare till Barndiabetesfonden – **REKORD!**

Vi har heller aldrig haft så många privata initiativ olika slag; insamlingar, event, galor m m, som alla ger ökade bidrag till Barndiabetesfonden och forskningen – **REKORD!**

Barndiabetesfondens Lokalföreningar har varit synnerligen aktiva och engagerade under året, både när det gäller att informera om sjukdomen och Barndiabetesfonden, och när det gäller att samla in medel till forskningen. **TUSEN TACK** för att Ni finns – Ni behövs, och Ni gör skillnad!

Till alla er medlemmar, och till alla er som stödjer Barndiabetesfonden på olika sätt – privatpersoner, företag, or-

ganisationer, och inte minst alla Lionklubbar som både informerar om typ 1 diabetes och samlar in pengar genom olika arrangemang – till er alla vill vi framföra ett stort och varmt **TACK!** Tillsammans gör vi verkligen skillnad!

Vi är övertygade om att vi under 2018 kommer att se ett än tydligare resultat av informationskampanjen i form av ännu fler som vill vara med och göra skillnad! Under det år som nu går mot sitt slut säger statistiken att över 900 nya barn och minst lika många vuxna har drabbats av typ 1 dia-

betes. Låt oss tillsammans avsluta året med en varm tanke och ett litet bidrag till forskningen, så att vi nu kan ta ytterligare kliv mot en lösning på gåtan!

Jag och mina medarbetare vill än en gång framföra vårt varma **TACK!** för ert stöd, och till er alla sända en önskan från oss alla om en:

God Jul och Gott Nytt År!

Bertil Perttu

Kanslichef och verksamhetsansvarig

Bild: Från pixabay.com

Behöver du en projektledare?

Vi erbjuder våra kunder kvalitativa konsulttjänster inom bygg- & projektledning med utgångspunkt ifrån kundens ekonomiska, tidsmässiga och kvalitativa ramar.

info@moreprojektledning.se

Let's do MORE!

Samarbete med Stardots AB

Stardots AB är en startup från Uppsala som har hållit på i två år. De utvecklar mjukvara för Forskning och Utveckling inom bl.a. biotech och Life-Science.

Företagets programvara heter PID och står för Pancreas Image Detector. Den räknar tre typer av celler (genom cellfärgningar av laboratoriet), och finns på Windows-plattformen. Under det gångna året har dock företagets verksamhet fått en extra dimension för VD:n Daniel Petrini.

”För knappt ett år sedan så fick min pojke på 11 år diagnosen typ 1 diabetes, och vårt liv blev omkullkastat,” berättar han i ett mail till Barndiabetesfondens kansli. ”Nu lever vi med den dagligen, och försöker se till att Teodor har en så bra vardag som möjligt. Att han har hopp och framtidsdrömmar.”

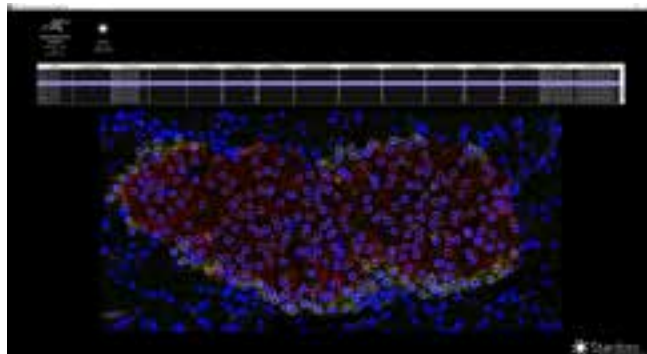
Vad som sedan hände var att bara en vecka efter diabetesdebuten så fick Stardots ett uppdrag från Biomedicinskt centrum vid Uppsala universitet. De ville ha mjukvara för bildanalys av de Langerhanska öarna och räkning

och diskriminering av bl.a. insulinproducerande celler i bukspottkörteln.

”Det var ett sammanträffande!” säger Daniel. ”Dels så rimmade det väl med vår affärsidé, och dels så hade jag ju just fått ett personligt intresse via min sons diabetes.”

Nu är en licens för produkten såld till Uppsala universitet, och dr Joey Lau Börjesson, forskare och vid flera tillfällen mottagare av forskningsmedel från Barndiabetesfonden är nöjd med produkten:

”Jag tycker att programmet ger en objektiv analys av bilderna och säkerställer därmed en noggrannare bildanalys än manuell räkning, vilket har betydelse för statistiktesterna. Detta i sin tur avgör vilka slutsatser man kan dra utifrån sina resultat” säger hon i ett

Skärmdump från PID.

Bild: Daniel Petrini

utlåtande om programvaran.

Som kronan på verket har Stardots AB därför nu också tecknat ett samarbetsavtal med Barndiabetesfonden. Företaget kommer att skänka en del av intäkterna från försäljning av PID till stiftelsen.

Barndiabetesfonden tackar varmt för stödet och önskar förstås varmt lycka till!

Redaktionen

Travdag i Mantorp

Barndiabetesfondens Lokalförening Linköping har varit på Mantorptravet och V75 den 26/11.

En lyckad dag där vi fick informera om typ 1 diabetes. I ett lopp skänkte kuskarna en del av sin körprovision. I Barndiabetesfondsloppet vann Johnny Takter och skänkte hela sin körprovision. Mantorptravet delade ut en check på 51 396:-.

Den totala intäkten blev över 63 000:- - mycket tack vare Åhmans traktorcentrum med kunder som skänkte hela vinsten då de fick in sju rätt på V75.

Tack Mantorptravet!

Fredrik Särnehed,
Barndiabetesfondens Lokalförening
Linköping

Fredrik Särnehed och Gudrun Hallerfelt från lokalföreningen tillsammans med Magnus Åhman och Leif Åhman.

Bild: Privat

Föräldrapanelen 4 – effekter av okunskap

I samband med lanseringen av höstens stora informationssatsning från T.A.D.¹ och Barndiabetesfonden gick vi också ut med en ny frågeställning till Föräldrapanelen. Denna gång fokuserade vi på vad vi valde att kalla ”felgrundad särbehandling”. Hur upplever föräldrar till barn med typ 1 diabetes att den utbredda okunskapen om sjukdomen påverkar dem?

Bild: Barndiabetesfonden

Ur kortfilmen ”Att leva med typ 1 diabetes”.

Med ”felgrundad särbehandling” menade vi när någon aktivt tar ett beslut om att behandla någon på ett avvikande eller särskilt sätt, men gör det på grund av att de har otillräcklig eller felaktig kunskap om typ 1 diabetes. Ett exempel som Elin Cederbrant gav i somras var när hon inte fick ha med sig sin blodsockermätare in på ett matteprov då den ansågs kunna vara ett tekniskt hjälpmedel. Andra exempel kan vara myndighetsbeslut som tas på felaktiga grunder, eller personer som rekommenderar eller ger fel hjälp i en nödsituation, som gymnastiklärarvikarien är på väg att göra i kampanjfilmen ”Att leva med typ 1 diabetes” (se <http://typ1.barndiabetesfonden.se>).

Tyvärr, men inte helt oväntat, är det en klar majoritet av föräldrarna i vår panel – 75% – som upplever problem av detta slag. Främst uppger de att det är deras egen vårdinsats som underskattas, något som vi ju också

har sett reflekterat under året i frågor kring rätten till VAB och behovet av kompetens hos den som skall ansvara för deras barns behandling, och att det huvudsakligen är i samband med skola/arbete och sociala sammanhang som de stöter på problemen. Oroväckande är dock att en tredjedel av de som upplever problemen också uppger att de får medicinerings och/eller teknisk utrustning ifrågasatt. Här är det mycket tydligt att det

behövs en bredare kunskap och förståelse hos allmänheten, då rätt utförd insulinbehandling vid typ 1 diabetes är livsnödvändig!

Av dem som upplever problemen säger också två tredjedelar att det händer vid upprepade tillfällen, och när de försöker förklara

och upplysa om hur det ligger till känner närmare hälften att de möter en negativ reaktion. Att den som missförstått är oförstående, blir irriterad, och inte tar till sig informationen eller, ännu värre, inte medger att de haft fel över huvud taget.

Okunskap i sig är illa nog, även när det ”bara” medför missförstånd i all

välmening, eller leder till en tråkig attityd, men i de fall vi frågade efter i den här undersökningen handlar det om situationer som rentav kan bli livshotande. Att 75% av föräldrarna i vår panel känner att den generella okunskapen i Sverige gör att de utsätts för detta understryker bara behovet av mer information. Samtidigt måste det finnas en vilja och ett intresse hos mottagaren av att lära sig mer för att informationen ska göra någon nytta, och därför är det viktigt att vi får en större förståelse i samhället för vad det faktiskt kan innebära att leva med typ 1 diabetes.

Med huvuddelen av höstens kampanj TYP-1 i ryggen, tillsammans med andra satsningar på information och synliggörandet av diabetes i alla dess former, hoppas vi givetvis att vi snart ska kunna se en förändring i den allmänna attityden. Barn och ungdomar som lever med diabetes är oftast mer beroende av omgivningens hjälp för att kunna sköta sin behandling. Att vi omgående får ökad kunskap och förståelse kring detta är oerhört viktigt för att inte dessa barn ska utsättas för onödiga risker! Och på längre sikt hoppas vi naturligtvis också att det skall bereda väg för bättre resurser till forskningen – det enda som i slutändan kan göra verklig skillnad för den som drabbas av typ 1 diabetes, oavsett ålder.

Redaktionen

Bild: Barndiabetesfonden

Ur kortfilmen ”Att leva med typ 1 diabetes”.

Recept

Ugnsbakade laxfärlar med råris och lime- och ingefärsyoghurt

4 PORTIONER

30 G KOLHYDRATER/PORTION

LAX

4 laxfärlar á 150 g
1 vitlöksklyfta, riven
1 msk riven ingefära
1 röd chilifrukt med eller utan kärnor, tunt skivad
2 citrongrässtjälkar, rivna på fint rivjärn
2 msk fisksås
1 msk krossad rosépeppar
1 msk neutral rapsolja

RÅRIS

4 portioner råris
svarta sesamfrön, rostade

LIME- OCH INGEFÄRSYOGHURT

2 dl grekisk eller turkisk yoghurt
1 msk riven ingefära
finrivet skal av 1 lime

LIME

2 lime

SALT

flingsalt
limesaft

1. Marinera laxen i resten av ingredienserna i minst 20 minuter, gärna någon timme. Stek sedan laxen hårt på båda sidor så att den får bra färg. Kontrollera att innertemperaturen blir 42-45 grader. Krydda med flingsalt.
2. Lime- och ingefärsyoghurt: Blanda ingredienserna. Smaka av med salt och limesaft.
3. Lime: Halvera limerna och stek dem i en torr panna så att snittytorna blir karamelliserade.
4. Servering: Toppa riset med sesamfrön. Servera lax och ris med yoghurtsås och limehalvor.

Foto: Erik Olsson

Äpplen, kardemumma och bittermandel

4 PORTIONER

90 G KOLHYDRATER/PORTION

KAKA

3 ägg
20 g rissirap
40 g sötströ
75 g mandelmjöl
25 g risemjöl
15 g havregryn
5 g (1 tsk) bakpulver
1 msk malen kardemumma eller kanel
en nypa salt
50 g brynt smör, ljummet
+ lite till pensling
4 äpplen, skivade
bittermandel, 1 droppe olja
eller 4 droppar arom

1. Kaka: Vispa ägg, rissirap och sötströ fluffigt i en köksmaskin eller med elvisp. Vänd ner alla torra ingredienser försiktigt med en slickepott. Vänd försiktigt in smöret och tillsätt bittermandelolja eller -arom.
2. Smörj portionsformar eller en avlång form och lägg i smeten. Toppa med äpplena. Pensla med lite brynt smör. Ugnsbaka på 170 grader i 15-20 minuter eller tills kakan känns färdig.
3. Servering: Serveras varm med t.ex. sockerfri glass eller vispad grädde.

Foto: Erik Olsson

Bra mat av högsta klass!

Internationellt erkände mästerkocken Björn Frantzén har tillsammans med sin fru Sara, folkhälsovetare och utbildad kock även hon, nyligen gett ut en kokbok – Björn Frantzén lagar mat för sugna diabetiker och annat folk (Norstedts förlag). De har två barn varav det yngsta, Leah, drabbades av typ 1 diabetes för fyra år sedan, när hon var tre år gammal.

Att en restaurangägare och en folkhälsovetare väljer att låta ge ut en kokbok när deras ena dotter drabbas av typ 1 diabetes är kanske inte så långsökt. För Björn själv var det dock på sätt och vis resultatet av vad han själv kallar "ett brutalt uppvaknande" när han började inse i vilken utsträckning mat verkligen påverkar kroppen. Det gör den för alla, förstås, men det blev så mycket mer påtagligt för dem som nu hade fått typ 1 diabetes att ta hänsyn till.

"Jag hade svårt att riktigt förstå i början," säger Björn när Sticket får en pratstund med honom om boken. "Som kock har jag alltid varit smakdriven, men nu insåg jag hur viktigt innehållet är också!" Han menar också att hans fru Sara inte riktigt fick samma chock – som folkhälsovetare var hon betydligt mer insatt i de aspekterna redan!

Ur de egna insikterna och anpassningarna till den nya situationen växte så idén om kokboken fram. En kokbok med recept som visserligen baseras på att de hjälper till att hålla dottern Leahs blodsocker på en jämn nivå, men som förhoppningsvis också ska kombinera nytta med njutning för alla, med eller utan diabetes.

Så, bortsett från sådant som själva kolhydraträkningen och insulindoseringen, vad känner de själva är det viktigaste när det gäller maten idag?

"Planering," svarar Björn tveklöst. "Att ta sig tid att planera!" Han ger exempel på hur lätt det blir att hamna i affären klockan tio i kvällsmat, och utan planering då bara rafsa åt sig det enklaste – och ofta mest kolhydratrika. De flesta vet ju hur det är med snabbmat – du äter hur mycket som helst och tjugo minuter senare är du hungrig igen! Och Björn förtydligar att det inte bara gäller det vi kallar snabbmat i dagligt tal, utan all mat med mycket snabba kolhydrater.

Det tar inte så lång tid att planera maten om vi jämför med hur mycket tid vi lägger

på nätet och sociala media.

"Surfa mindre, planera mer," är Björns råd. "Lägg mera tid på att planera veckans mat. Annars blir det lätt en ond cirkel: dålig planering ger sämre mathållning som ger större svängningar som ger mindre lust, ork och tid, som ger mindre tendens att ta sig tid att planera..."

Goda råd från en mästerkock, och med mat som verkligen är en njutning att äta blir det förstås både lättare och roligare att planera veckans måltider!

Foto: Tobias Björkgren

Vinn boken!

Nu har du chansen att vinna ett eget exemplar av boken Björn Frantzén lagar mat för sugna diabetiker och annat folk (Norstedts förlag)! Barndiabetesfonden lottar ut tre exemplar bland dem som kan svara på frågan Vad är det fullständiga namnet på Björn Frantzéns senast öppnade restaurant i Stockholm? Skriv ditt svar på ett vykort eller i ett mail, och skicka in det till Barndiabetesfondens kansli senast den 29 december 2017 för att delta. Barndiabetesfonden drar tre stycken vinnare bland de rätta svaren i januari 2018. Vykort skickas till Barndiabetesfondens kansli, Gränsliden 10, 582 74 Linköping, och e-mail skickas till kansli@barndiabetesfonden.se med "Bokutlottning" i ämnesraden. OBS! Glöm ej att skriva namn och kontaktuppgifter så att vi kan nå dig om du vinner! Rätt svar och vinnare publiceras i Sticket nummer 1/2018 och på hemsidan.

Foto: Anna Järpe/Barndiabetesfonden

Det blir inte alltid som en tänkt sig

Foto: Från unsplash.com

Jag börjar med att referera till Sticket nr 3, en person hade skickat in en fråga angående hennes 14-åriga son med typ 1. Hennes son var en av fyra barn(!) i samma kvarter som hade fått diabetes inom loppet av en månad. Den insändaren gav mig en tankeställare, jag kan väl knappast vara ensam om att tänka att det här var ett ytterst märkligt sammanträffande? Är det här början till slutet på diabetesforskningen? Vad hände i och runt dessa familjer? Hur mycket mer pengar, tid och uppmärksamhet behöver vi få för att göra folk engagerade i frågan om att bota sjukdomen? Hur tänkte de första diabetesforskarna? Hade de förväntat sig att vi skulle löst gåtan i dag? Eller bara hunnit halvvägs?

Det blir ju inte alltid som en tänkt sig. Det är lätt att vara efterklok, därför frågar jag er nu, innan framtiden är här; vad tänker ni kring forskningen? Vad tror ni kommer bli svaret på gåtan till varför vi får typ 1 diabetes? När tror ni svaret kommer? Hur många felteorier tror ni saknas innan sanningen uppenbarar sig? Finns det kanske flera svar?

Yes – med tanke på att jag just läste senaste numret av Sticket så kan jag berättat att jag är tillbaka i Sverige. Jag har fått se så mycket, rest runt både sommar och vinter. Åkt skidor och badat i varma källor i Hot Springs. Ätit riktig barbecue, kört på sexfiliga vägar och kan dessutom intyga att kunskapen om typ 1 diabetes är minst lika stor i USA som den är i Sverige. En bit av mig kommer alltid vara kvar i där, Co-

lorado USA, samtidigt är barndomen rotad i lilla Karlskrona. Det ironiska är att jag just nu varken befinner mig på den första eller andra platsen, utan i staden som alla svenskar romantiserar så mycket - Stockholm. Ja, det blir inte alltid blir som en tänkt sig. För nu är det praktikplats på Stockholms Filmfestival som gäller för hela slanten. En helt ny sits och fantastiskt roligt och lärorikt. Sockret håller sig ovanligt bra, regelbundna tider och att inte hinna småfika gör susen. Au pair-resan slutade inte som väntat, men nog lärde jag mig mycket på vägen, och det är just det som betyder något! Oavsett hur vår inre bild ser ut inför en situation, så blir det nästan aldrig som vi tänkt oss. Tur är väl det, för det är då det händer något. Hjärnan blir plötsligt mottagande och på alerten igen. Det är då vi utvecklas - när det inte går som tänkt. Jag förundras alla diabetesforskare – som upprepat samma teori om och om igen, för att sedan inse att den inte stämde, sedan tänka om och upprepa processen med en ny tvist. Hur många tankevändor är det kvar tills vi finner ett svar på mysteriet?

Liksom att jag från början trodde att USA-resan skulle göra mig till en komplett människa så trodde väl forskarna för 50 år sedan att gåtan skulle vara löst vid det här laget. Gemensamt för oss båda är att vi istället inser att vi har så mycket kvar att lära. Men till skillnad från sökandet efter sig själv så är inte diabetesforskningen en "Never-ending story", vi kommer finna ett svar på varför en del drabbas av diabetes! Vår

själs utveckling upphör aldrig, den pågår vare sig vi kämpar för det eller ej. Men diabetesforskningen däremot, den drivs inte på automatik. Vi behöver människor som aktivt kämpar för att främja forskningen om sjukdomen. Vi kan inte längre gå med på att fler unga mår dåligt på grund av omgivningens okunskap. Okunskapen skiljer sig inte mycket mellan varken Colorado, Karlskrona eller Stockholm. Därför behöver vi hela tiden nya tankebanor, röster, pengar och resurser. Typ 1 diabetes är inte en Never-ending story! Oavsett vad vi tror nu så är det viktiga att vi påminner varandra om att det kommer bli ett slut på det. Till slut, om vi motiverar, informerar och engagerar vår omgivning så mycket som bara möjligt, så kanske vi har svaret på gåtan tidigare än väntat. Vi behöver inte utbilda hela världen på en och samma gång, det räcker med att vi börjar med vår omgivning, våra kollegor, kompisar, chefer, släktingar. Närmar vi oss slutet av forskningen kring typ 1 diabetes? Det blir inte alltid som en tänkt sig, men det som spelar någon roll är att vi vet att vi är på väg!

Saga Abramsson

Gratis teaterläger och glada barn på Diabeteskalaset

I slutet av höstlovet erbjöd Diabetic Designed barn med diabetes möjlighet att vara med på teaterläger. Under tre dagar hittade barnen på en diabetespjäs som bland annat handlade om hur det känns att vara den enda som inte blir inbjuden på kalas. Tragiskt nog hade flera av barnen varit med om den här tråkiga situationen. Även vår fantastiska teaterledare Micke Jonsson, som endast ser ca 20 % mot normalt, kände igen sig.

Lördagen den 11 november spelades pjäsen upp på Diabeteskalaset. Diabetic Designed arrangerade det tredje Diabeteskalaset i samband med Världsdiabetesdagen, för att ge barn med diabetes och deras familjer ett roligt kalas. På Diabeteskalaset tar alla

insulin till mellanmålet och det piper från pumpar och CGM:er. Det var 71 barn och nästan 150 gäster som kom.

Höjdpunkten var som vanligt pysel med Karin Mannerstål. Förutom att vara känd från TV4 är Karin diabetesmamma och delar samma problem som vi andra diabetesföräldrar. Scandic Alvik bjöd på specialkomponerat mellanmål, allt var supergott och uppmärkt med både kolhydrater och innehållsförteckning.

Hela överskottet av Diabeteskalaset gick till Barndiabetesfonden och Pia Gustafsson, ordförande i Barndiabetesfondens Riksförening, tog emot checken på 17 856 kronor.

Kalaset avslutades med fiskdamm.

Jag hade verkligen önskat att det

funnits ett Diabeteskalas när min dotter Amanda fick diabetes. Men vi får nöja oss med att barn idag kan vara en del av Diabeteskalaset.

Marie Fahlin

Foto: Kerstin Fahlin

Ungdomar höjdpunkter vid Världsdiabetesdagsarrangemang i Linköping

I anslutning till Världsdiabetesdagen anordnade Barndiabetesfondens Lokalförening Linköping ett evenemang på Stadsbiblioteket Linköping. Även Linköpings Diabetesförening var inbjuden att medverka. Flera företag ex Abbot, Rubin Medical, Infucare, Medtronic, NovoNordisk, Lilly, Teamolmed, Every Diabetic deltog med stånd, information om produkter, och Barndiabetesfondens lokalförening stod för kaffe och hembakat, lotterier, information. Biträdande professor Ulf Samuelsson höll ett intressant föredrag om vilka resultat svensk diabetesvård uppnår i samarbete med patienter och föräldrar, och överläkare Ulf Rosenqvist höll ett utmärkt föredrag om typ 2 diabetes, och vad man som patient kan göra för att förebygga respektive behandla.

Dagens höjdpunkter stod dock två ungdomar för:

Sigrid Larsson, 17 år, höll ett strålande föredrag om hur det är att leva med typ 1 diabetes. Det blev oerhört tydligt att det inte bara är fråga om att ge många injektioner och ta många blodprover, utan att sjukdomen påverkar till synes enkla vardagssituationer på ett sätt som en utomstående knappast kan förstå. Men Sigrid gjorde det levande och alla blev djupt engagerade.

Därefter följde Juni Rugland från Kalmar – 13 år och redan framgångsrik sångerska. Med ett gitarrackompanjemang sjöng hon flera sånger med en fantastisk röst, som kan göra mången framstående artist avundsjuk. Vad månne det bli av Juni!? Och hon ställer upp utan ersättning trots lång resa som sitt bidrag till Barndiabetes-

fonden!

Varmt Tack till alla dom bidrog, till utställare och publik. Nästa år väntar vi oss ännu större anstormning av publik när vi har så fina framträdande.

Johnny Ludvigsson

Barndiabetesfondens Lokalförening Linköping

Foto: Michael Rugland

Signaler i levern och blodet när en råttmodell av typ 1-diabetes insjuknar

Kan levern ge ledtrådar om att typ 1-diabetes är på väg? Och vad händer i levern, som hos människor utan typ 1-diabetes är det organ som tar emot mest insulin, efter att man har fått typ 1-diabetes? Simon Regnéll och hans kollegor har undersökt saken.

Levern är ett centralt organ i ämnesomsättningen som bidrar till allt från matsmältning till sårsläkning. Hos människor utan typ 1-diabetes tar levern dessutom upp mer än hälften av insulinet som bukspottskörteln producerar. När man får typ 1-diabetes slutar insulinproduktionen i bukspottskörteln, så att levern inte får så mycket insulin som tidigare. Ändå är det få som har undersökt hur levern påverkas vid typ 1-diabetes, så vi vet inte idag vilka konsekvenser denna brist på insulin i organet ger.

Genom vår tidigare forskning hade vi sett att barn med typ 1-diabetes i genomsnitt har något mindre fett i sina leverar än barn utan typ 1-diabetes. Då insulin bidrar till att fett byggs upp var vår teori att den lägre fetthalten i levern orsakas av att barnen med diabetes får mindre insulin till levern och mer till fettväven. I takt med att man får mindre insulin till levern tror vi alltså att fetthalten också minskar.

Vi undrade därför om det fanns signaler i levern som skulle kunna förutsäga att man höll på att insjukna i typ 1-diabetes. Vi undrade också hur levern påverkas efter insjuknandet i diabetes, när dess tillförsel av insulin har avstannat. Eftersom levern har en så viktig roll i kroppens ämnesomsättning trodde vi att detta också skulle kunna speglas i ämnen i blodet.

Således var vi också intresserade av att mäta små molekyler som bildas i kroppens ämnesomsättning, som kallas för metaboliter. Det vi i vardagligt

tal kallar för blodsocker (glukos) är ett exempel på en metabolit, liksom andra sockerarter, fetter och vissa syror. När vi exempelvis äter eller rör på oss kan halterna av olika metaboliter i blodet förändras i takt med att de bildas eller förbrukas i ämnesomsättningen.

Hur kroppens celler betar sig beror till stor del på vilka signaler som ens gener (som kodas i ens DNA) sänder ut. Dessa signaler kallas för genuttrycket. Genuttrycket i en cell kan i sin tur ändra sig beroende på vilka signaler som cellen utsätts för utifrån. När exempelvis insulin träffar cellytan påverkas cellens genuttryck. Genuttrycket påverkar cellens proteiner, som i slutändan påverkar ens metaboliter.

I den här studien ville vi undersöka om metaboliter i blodet och genuttrycket i levern ändras vid insjuknandet i diabetes. Vi undrade om det finns några tecken som förutsäger att man håller på att insjukna i diabetes. Vi ville också se vad som hände i levern och i blodet efter att man väl har insjuknat.

Eftersom det av både praktiska och etiska skäl inte går att upprepa ta leverprover från människor som håller på att insjukna i typ 1-diabetes använde vi istället en slags råttor som insjuknar i diabetes på ett sätt som liknar människan. Vi kunde analysera lever- och blodprover som hade tagits för tidigare experiment, så inga nya prover behövdes tas från råttor för det här försöket.

Proverna hade tagits vid flera tillfällen före och efter att råttornas insulinproduktion hade upphört och deras blodsocker hade stigit. Vi kunde därmed följa hur både metaboliterna i blodet och genuttrycket i levern ändrade sig när råttorna hade normal insulinproduktion och normalt blodsocker, när insulinproduktionen började svikta och blodsockret började stiga samt när insulinproduktionen närmast hade avtagit helt och råttorna hade fått sin motsvarighet till diabetes.

Vi kunde se vilka enskilda gener och metaboliter som påverkades vid insjuknandet. Vi kunde dessutom gruppera gener och metaboliter för att bättre försöka förstå övergripande trender i ämnesomsättningen och i leverns funktion.

I överensstämmelse med våra fynd hos barn med typ 1-diabetes kunde vi se att fettomsättningen i levern påverkades vid insjuknandet. Genuttrycket talar för att avsaknaden av insulinets effekt har en betydande inverkan på fettomsättningen i levern när man insjuknar i typ 1-diabetes. Vi kunde inte identifiera några metaboliter som förutsade insjuknandet, utan råttornas blodprover såg likadana ut fram tills vissa av dem fick sviktande insulinproduktion. Däremot ändrades en rad metaboliter i blodet efter att råttorna fick högt blodsocker - vissa överensstämmer med kända förändringar hos människor med typ 1-diabetes och andra råttmodeller av sjukdomen, medan andra är nyupptäckta.

Sammantaget talar studien för att leverns fettomsättning förändras när man insjuknar i typ 1-diabetes (eller åtminstone hos råttor med en motsvarighet till typ 1-diabetes). Att insulinets effekter på levern upphör verkar bidra till detta. Vi hoppas att vårt arbete gör att fler intresserar sig för detta viktiga organ, så att framtida forskning kan utröna vilka praktiska konsekvenser detta innebär för människor med typ 1-diabetes.

Simon Regnéll är läkare och forskare vid Lunds universitet.

Ljuv musik för Barndiabetesfonden och forskningen

Lördagen den 11 november gick en musikalisk galakväll av stapeln på Kulturbruket på Dal, Mellerud, för att samla in pengar till barndiabetesforskningen. Kvällen arrangerades av sångerskan Anna Forsebo och hennes man, dirigenten Martin Nagashima Toft, och har i skrivande stund genererat över 180.000 kronor till Barndiabetesfonden!

Med hjälp av sponsorer, insamlingar, en fantastisk uppställning, och utsålt hus meddelar arrangörerna att evenemanget i skrivande stund inbringat 180.000 kr till Barndiabetesfonden och forskningen, och att insamlingen fortsätter fram till 18 december.

Anna Forsebo, sångerska och initiativtagare till galakvällen tillsammans med maken Martin Nagashima Toft, berättar att idén föddes när deras dotter Stina insjuknade i typ 1 diabetes i november förra året. Då var hon bara 14 månader gammal.

”Vi gick in med inställningen att detta ska vi klara av” säger Anna, ”men efter några månader kom sorgen och utmattningen ikapp oss, vi hamnade i något slags mörkt läge.” Det var frustration över reaktioner, gissningar och goda råd de fick från omgivningen - grundade på ren okunskap. Och en enorm irritation och hopplöshet över att forskningen inte kommit längre. Varför finns det inte bättre hjälpmedel, anpassade för små barn? Varför väcker inte denna sjukdom mer engagemang?

”Så vi bestämde oss för att vi ville ha något positivt att jobba fram emot” fortsätter Anna. ”Min man och jag är båda musiker och vana att driva musikprojekt och arrangera konserter, så vi beslutade oss för att arrangera en konsert där vi kunde informera och råda bot på okunskap om sjukdomen, samtidigt som vi bjöd publiken på en fantastisk konsertupplevelse!” De valde att arrangera sin välgörenhetskonsert till förmån för Barndiabetesfonden, som den enda fonden i Sverige som fokuserar på forskning kring typ 1 diabetes.

Med hjälp av sina kontakter och sin egen professionella erfarenhet lyckades initiativtagarna samla ett ihop ett brett artistfält av hög kvalitet. Det var opera-sångare och musiker, lokala artister, en landslagsdansare som själv lever med typ 1 diabetes, och en konferencier som också har personlig erfarenhet som diabetes-förälder. Allt för att presentera en så tillgänglig och konkret förankrad musik- och informationsupplevelse som möjligt för en blandad publik.

Och kombinationen av gedigen planering, praktisk erfarenhet, ett djupt engagemang och hårt ideellt arbete bar verkligen frukt! Anna berättar att de från början hade 60.000 kronor som insamlingsmål, men att varje framgång sporrade dem så att de höjde ribban allt eftersom, och ändå kommer slutresultatet att slå alla förhoppningar med besked!

Har ni då några råd eller tips till andra

som vill arrangera välgörenhetsevenemang?

”Skriv ner er projekttid och ert drömscenario - vad vill ni uppnå? Är det genomförbart? Gör sedan en projektplan och gå igång! Dela gärna upp projektet i delmoment, så att ni kan glädjas på vägen när ni når era mål! Det ger oerhört mycket energi tillbaka att skapa ett sådant här projekt.” Och utöver den konkreta ekonomiska vinsten fortsätter Anna att poängtera vikten av att nå ut med budskapet om att barndiabetes bör få ta mer plats i samhället. ”Vilket förhoppningsvis leder till att våra barn bemöts med mer respekt,” säger hon.

Barndiabetesfonden tackar varmt sponsorer, deltagare, insamlare, och inte minst de helt ideellt arbetande arrangörerna för detta fantastiska koncept!”

Redaktionen

Medverkande

Angelica Larson- Asp, *Sopran*
 Anna Forsebo, *Sopran*
 Helene Kimblad, *Mezzosopran*
 Anders Werner, *Tenor*
 Herbjörn Thordarson, *Basbaryton*
 Lisa Fröberg, *Pianist*
 En *Vokalist* och En *Cellist*, (Anna K Larson och Sanna Andersson)
 Pauline Strandberg, *Landslagsdansare*
 Jonny Lindblom, *Konferencier*
 Martin Nagashima Toft, *Musikalisk ledare*
 Skålleruds Drängar
 Samt videofilm med Johnny Ludvigsson och Barndiabetesfondens video med Helena Bergström.

Foto: Angelica Strandberg

Hej igen!

Jag heter Sandra Åstrand och jag är 20 år. Jag gillar att segla, åka skidor, träna och spela instrument. Den här gången ska jag berätta om när jag va på kurs i Stockholm.

För ett halvår sedan fick jag förfrågan om jag ville utbilda mig till skiftledare inom jobbet, efter många tankar och funderingar svarade jag självklart. Nu, 6 månader med att öva och träna har jag gått på den avslutande kursen för att bli arbetsledare.

De som skulle bo på hotellet fick vara på plats kvällen innan kursstart och många gjorde som jag och kom dit runt middagstid. Enligt beskrivningarna skulle alla som inte anmälde att de ville bo ensamma få dela rum med någon från kursen. Då jag kom rätt tidigt hade min rumskompis inte hunnit komma, så jag satt på rummet och väntade. Timmarna gick och jag blev tröttare och tröttare så tillslut fick jag acceptera att jag skulle bli ensam på rummet (vilket jag inte ville vara). Fem minuter efter att jag hade släckt lampan och gått och lagt mig öppnades dörren och tjejen som jag skulle bo med en vecka kom inramlande. Nu skulle jag bara behöva avgöra om jag skulle trivas med min rumskompis eller inte. Så fort hon hade gått och lagt sig började vi prata, i flera timmar. Det visade sig att jag inte hade kunnat få en bättre match till rumskompis.

Morgonen därpå skulle vi alla få skjuts av taxi till skolan där kursen skulle hållas. Jag och min kompis fick dela på oss men detta gjorde bara att jag fick sitta bredvid en annan tjej, som även hon visade sig vara underbar. Det slutade med att det alltid var vi tre som skulle umgås varje timme i en vecka, och vi alla träffades i loppet av 12 timmar.

Kursen började med en kurs i hjärt- och lungräddning. Hela dagen spenderades med att vi fick lära oss vad man skulle göra om någon blir sjuk, skadar sig, om en diabetiker får känning, be-

Efter att jag själv berättade för alla deltagare om min sjukdom var det många som berättade sin koppling till diabetes.

Foto: Från unsplash.com

höver HLR och senare på eftermiddagen fick vi testa att släcka bränder. Denna del av kursen måste jag nog säga var den roligaste då det bestod mycket av praktiskt arbete. Detta känns även bra att kunna till vardagslivet också, inte bara till jobbet.

Andra dagen började med en introduktion, där man fick lära känna de andra i gruppen. Sen fortsatte vi med själva kursen där vi har fått djupa genomgångar hur man kan motivera sina medarbetare och hur man är en bra coach. I fyra dagar har jag fått diskutera med folk som har samma erfarenhet, jobb och nära i ålder, vilket har varit en otrolig upplevelse.

Efter att jag själv berättade för alla deltagare om min sjukdom var det många som berättade sin koppling till diabetes. Det var syskon, kompisar, släkt och många andra i deras närhet

som faktiskt får leva sina liv som jag lever mitt. Det var då det blev så tydligt för mig hur sjukt det är att så få människor som vet vad sjukdomen innebär, även fast många ändå har varit i kontakt med den.

Det bästa med att ha gått denna kurs är att jag har träffat så många otroliga människor från olika delar i Sverige som jag aldrig hade träffat annars. Klart jag var supernervös dagarna innan, jag trodde inte att jag skulle komma in i någon grupp under denna vecka men nu har jag istället hittat vänner som gjorde denna kurs till en semester. Jag är tacksam för att jag fick uppleva detta.

Det var allt för mig denna gång.

Hejdå!

Ses i nästa nummer!

Välgörande aktiviteter i Dalarna

Även detta år uppmärksammades Världsdabetesdagen i Tegera Arena i Leksand. Lördagen den 11 november spelade Leksand hemma mot Modo och Barndiabetesfondens Lokalförening Dalarna var på plats i foajén. Vi var ett gäng diabetesföräldrar och barn som träffades för att informera och samla in pengar. Vi gick runt med våra bössor, testade blodsocker och sålde Stickematerial. Luggar, skägg och ögonbryn färgades blå – blå som i Leksands IF eller blå som i Barndiabetesfonden! Populärt var det i alla fall.

Svensk Fastighetsförmedling i Leksand hade en tid innan matchdag auktionerat ut Jens Bergenströms signerade matchtröja. Vinnaren av aktionen avslöjades under slutet av matchen och Barndiabetesfonden fick inkassera de 6000 kr som tröjan inbringade. Företaget gav oss också 500 kr för varje mål som Leksand gjorde.

På den stora, nya mediakuben – störst i Europa - visades innan match den korta versionen av Elin Cederbrants film om typ 1 diabetes och spea-

kern uppmanade till att besöka oss i foajén.

Tiden flög och det gjorde även puckarna på isen – till Leksands fördel som vann med 4-2.

Från insamling i bössor och vår försäljning samt donationer, pengar från

Foto: Marjatta Björk

den sålda tröjan och donation för Leksands mål samlade vi in nästan 27 000 kr denna dag.

Bredvid oss i foajén stod Henric Rehné och Eva Lyckholm från Hundra Kilo och sålde sina diabetes T-shirts, fina blåa tröjor där namn på barn med diabetes formar en droppe. Även dessa till förmån för Barndiabetesfonden.

Tack till alla fina föräldrar och barn som ställde upp och gick runt med bössor och pratade med folk!

Utöver arrangemanget på hockeyn har Helena Lindmark tillsammans med dottern Elin och i samarbete med På G Gym i Djurås, genomfört två spinningpass i kombination med föreläsning i anslutning till Världsdiasabetesdagen. Ett tjugotal personer kom och tränade och lyssnade på hur det är att leva med typ 1 diabetes och ca 2000 kr samlades in.

Många bäckar små heter det och vi kan väl bara hålla med. Tillsammans kan vi alla göra något för att hjälpa till. Det kan inte sägas nog många gånger – Du, just du som läser detta, ska känna dig välkommen att höra av dig om just du vill vara med och hjälpa till i kampen mot diabetes! Ta kontakt med din lokalförening.

Tillsammans är vi starka!

*MiaMaria Björsktrand,
Barndiabetesfondens Lokalförening
Dalarna*

Igelkottar söker nya hem!

Hjälp Barndiabetesfondens kramgoa maskot Sticke hitta hem, och hjälp samtidigt forskningen bygga en bättre framtid för barn och ungdomar med diabetes!

Gosiga igelkotten Sticke passar perfekt som gåva vid speciella tillfällen, när du vill ge något till den som förtjänar det lilla extra!

Sticke finns i tre olika storlekar:

Lill-Sticke är 15 cm och kostar 75 kr

Mellan-Sticke är 30 cm och kostar 160 kr

Jätte-Sticke är 101 cm och kostar 3.000 kr

Det går också att köpa lådor

om 50 st Lill-Sticke för 3.000 kr,

eller 30 st Mellan-Sticke för 3.870 kr.

Besök vår nätbutik på <http://www.barndiabetesfonden.se/Butik/>

eller kontakta kansliet på tel: 013-10 56 90

e-post: kansli@barndiabetesfonden.se

Frakt och faktureringsavgift tillkommer.

NYHET

LibreView

EN KOMPLETT BILD

Ett enkelt sätt för dig och din sjukvårdskontakt att se glukosdata online från **FreeStyle-mätare** eller **FreeStyle Libre systemet**.

- GER MER FULLSTÄNDIG INFORMATION
- UPPMUNTRAR TILL DIALOG
- UNDERLÄTTAR BESLUTSFATTANDE
- KOSTNADSFRITT

Du kan ladda upp data från din FreeStyle-mätare eller FreeStyle Libre-avläsare eller **automatiskt** utan kabel med appen LibreLink.^{1,2}

Kompleta och visuella rapporter om hur din glukos utvecklas är alltid tillgängliga när som helst och var som helst.³

Ett moln med säker anslutning så att du kan dela utvecklingen av dina glukosvärden med din hälso- och sjukvårdspersonal.

Underlättar dialogen med hälso- och sjukvårdspersonalen och beslutsfattandet angående behandling.

FreeStyle
Libre
FLASH GLUCOSE MONITORING SYSTEM

1 Gå till libreview.com och Klicka på "skapa konto"

2 Registrera dig och följ Instruktionerna för konfiguration

Abbott

1. LibreLink är en mobil applikation utvecklad och tillhandahållen av AirStrip. Användning av LibreLink kräver registrering med LibreView, en service som tillhandahålls av Abbott och Newyu, Inc. Kostnader för nedladdning kan ske när nedladdning av LibreLink app. FreeStyle Libre sensorer och avläsare tillhandahålls av Abbott. 2. LibreLink appen är designad för att fungera tillsammans med NFC-aktiverade Androidtelefoner med Android 4.0 OS och högre. 3. LibreView data kan läsas i Safari browser på Mac OS X Mountain Lion eller högre datorer och på iOS 6 eller högre mobilenheter. För närvarande så stöds uppladdning av mobildata enast av Windowsbaserade datorer. Minimum systemkrav är Windows Vista med IE10 eller senaste versionen av Google Chrome och Mozilla Firefox, som körs på en 550Mhz Pentium 3, 512 MB DRAM, 2G hårddisk, USB 2.0, LCD Screen med upplösning 1024x768.

FreeStyle och tillhörande varumärken är varumärken som tillhör Abbott Diabetes Care, Inc. i olika jurisdiktioner och övriga varumärken tillhör respektive ägare. Rev 1, SEFSLibre170063, Sept 2017

Kassören rapporterar

Denna period omfattar tiden
2017-09-01 till 2017-10-31

Högtidsdagar, födelsedag, bröllop	53 200:-
Insamlingar, bössor mm	74 328:-
Autogiro	271 840:-
Bidrag från privatpersoner	1 133 880:-
Till minne av	281 125:-
Kyrkliga aktiviteter	44 981:-
Testamenten	39 564:-
Bidrag från skolor	5 301:-
Bidrag från LION-klubbar	69 530:-
Bidrag från föreningar	71 256:-
Samarbetsavtal företag	3 750:-
Bidrag från företag	46 904:-
Team tappar barn	6 300:-

Lokalföreningar	123 031:-
Swish handel	120 385:-
Swish företag	134 391:-
SMS gåva	22 700:-
Tappra Barn	291 015:-
Kortbidrag kampanj	139 645:-
Bidrag från företag kampanj	15 000:-
Autogiro kampanj	62 702:-
God handling	838:-
Blodgivarersättningar	7 775:-
Charity Storm/Inspons	150 349:-
Returpack	23 539:-

Totalt 2017-09-01—10-31

3 193 329:-

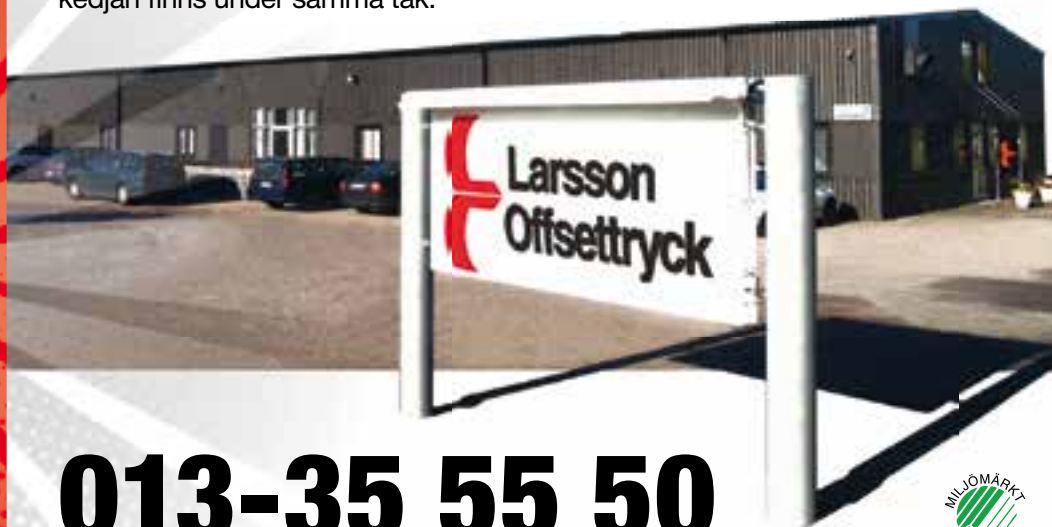
Bidrag från Barndiabetesfondens Lokalföreningar

BDFs Lokalförening Dalarna	46 260:-
BDFs Lokalförening Linköping	24 000:-
BDFs Lokalförening Skaraborg	20 000:-
BDFs Lokalförening Gävleborg	16 448:-
BDFs Lokalförening Skåne	9 292:-
BDFs Lokalförening Blekinge	5 500:-
BDFs Lokalförening Värmland	1 531:-

Välkommen till oss!

Vi erbjuder professionell hjälp i ett av Sveriges modernaste fullservicetryckerier! Snabba och kostnadseffektiva lösningar på Era trycksaker då hela produktionskedjan finns under samma tak.

013-35 55 50

Larsson Offsettryck AB • Häradskärsgatan 7 • Box 1529 • 581 15 Linköping

GreenFlo renewable
och MaxFlo

INGEN SKA BEHÖVA
OROA SIG ÖVER
LUFTKVALITÉN!

OCH INGEN SKA BEHÖVA HA DIABETES!

Därför stöder vi Barndiabetesfonden och deras stöd till forskningen,
med målet att ge barn och ungdomar som drabbas en bättre framtid.

VDD i Värmland

Tisdagen den 14 november stod representanter för Barndiabetesfondens Lokalförening Värmland på KMTIs träningscenter i Karlstad och informerade om typ 1 diabetes samt sålde Sticke och pins. Instruktorerna informerade om Världsdiasabetesdagen på alla sina pass under denna dag. De pratade om typ 1 diabetes och om vikten av att skänka pengar till forskning.

Sedan, på lördagen den 18 november var vi på ICA Maxi Bergvik i Karlstad. Där stod vi med bössor och sålde Sticke, pins och armband.

Det var bra uppslutning på båda aktiviteterna och sammanlagt samlade vi ihop drygt 3100 kronor till Barndiabetesfonden samt spred information och slog hål på några myter.

Vi har även bössor som står på Scandic Winn i Karlstad under hela november månad.

*Therese
Barndiabetesfondens
Lokalförening
Värmland*

Bild: Privat

Kunskap och musik drog in pengar på VDD i Skåne

Lördagen den 11 november ordnade Barndiabetesfondens Lokalförening Skåne tillsammans med Mellanskånes diabetesförening ett arrangemang i Eslövs medborgarhus, för att uppmärksamma Världsdiasabetesdagen. Huvudsyftet med dagen var liksom tidigare år att sprida kunskap om diabetes samt samla in pengar till diabetesforskning.

Dagen inleddes med ett musikframförande av Eslövs kulturskola och bjöd sedan på föreläsningar med det senaste inom diabetes, utställare, lotteri, samt pyssel, ansiktsmålning och trollerishow för alla barn. Det blev ett lyckat arrangemang med över 500 besökare.

Totalt fick vi in ca 20 000 kr till Barndiabetesfonden, vilket vi så klart är mycket glada över!

*Barndiabetesfondens
Lokalförening
Skåne*

Foto: Dick Fridén

Odd Fellow stödjer Barndiabetesfonden

Under hösten fick Barndiabetesfonden ta emot en gåva på 10.850 kr från logen Odd Fellow i Kristianstad. Till Lokaltidningen Kristianstad säger Robert Pettersson från Odd Fellow att de valt att stödja Barndiabetesfonden för att de vet att det finns forskare men ont om resurser att finansiera forskning.

Gåvobeviset togs emot av Ingrid Christensson från Barndiabetesfondens Lokalförening Blekinge

Barndiabetesfonden tackar logen Odd Fellow i Kristianstad varmt – ert bidrag gör skillnad!

Redaktionen

Ingrid Christensson, Barndiabetesfondens Lokalförening Blekinge, tar emot gåvobevis från Robert Pettersson, Odd Fellow.

Foto: Paola Nordgren/Lokaltidningen Kristianstad

Åter ett lyckat lotteri!

För andra året i rad anordnade Annelie Hård och hennes sambo Roger Thure ett lotteri till förmån för Barndiabetesfonden, där första pris var däck till ett värde av 4.000:- skänkta av Däck Team - Aneby/Tranås. Glad vinnare blev Hans Huss med frun Iris, Forserum, som här besöker Roger Thure på Däck Team Aneby angående vinsten. Grattis säger vi och tack till alla som köpt lotter och stöttat forskningen - denna gång gav lotteriet 13.000 kr till Barndiabetesfonden!

*Barndiabetesfondens Lokalförening
Jönköpings län*

Foto: Annelie Hård

Barndiabetesfondens samarbetspartners

EKOXEN, LINKÖPING
BY CHOICE HOTELS

Samarbetspartner
sedan 2008

Lions har varit fondens
samarbetspartner sedan
1989 och är en av fondens
större bidrags-givare. Innehar
en ordinarie styrelseplats
i fonden

Samarbetspartner
sedan 2006

Handelsbanken

Samarbetspartner
sedan 2007.
Förvaltar och hanterar
fondens kapital

Samarbetspartner
sedan 2007.
Ställer upp för fonden
i många publika
sammanhang

SANOFI DIABETES

Samarbetspartner
från 2009

Swedbank

Robur

Samarbetspartner
från 2010

Dinair
An AAF Company

Samarbetspartner
från 2011

Larsson Offsettryck
Häradsålgatan 7, Box 1529, 581 15 Linköping

Samarbetspartner
från 2009

BEHIND EVERY GREAT WEBSITE...
EPISERVER

Samarbetspartner
från 2010

BRUMMER & PARTNERS

Samarbetspartner
från 2016

SOGETI

Samarbetspartner
från 2010

Stöd kampen mot barndiabetes!

Pg 90 00 59-7

Jag vill bli medlem i Barndiabetesfondens Riksförening

☐ Enskild person	200 kr/år	Namn (vuxen):	
☐ Familj	350 kr/år	Adress:	
☐ Organisation/företag	1000 kr/år	Postnr:	
		Telefon:	
		Mobil:	
		E-post:	

**OBS! att medlemskap måste stå i
myndig persons namn!**

Födelsedata

Som ny medlem blir jag automatiskt också medlem i närmaste lokalförening

Konto för medlemsavgifter PG 34 55 54-0

Skicka talongen till Barndiabetesfonden, Gränsliden 10, 582 74 LINKÖPING

Plusgiro: 90 00 59-7 | www.barndiabetesfonden.se | kansli@barndiabetesfonden.se | Bankgiro: 900-0597